

TIEDOTE: Helsingin Rudolf Steiner –koulun sisäilmatilannetta seurataan jatkuvasti

Helsingin Rudolf Steiner -koulun sisäilmatilannetta seurataan jatkuvasti. Tärkein seurantamenetelmä on kouluterveydenhuollon kautta kerättävä oiretilasto. Oiretilaston valossa vuonna 2014 ja 2015 toteutetut korjaustoimenpiteet ovat olleet onnistuneita. Vuoden 2016 aikana kouluterveydenhuollon kautta tehdyt ilmoitukset mahdollisista sisäilmaan liittyvistä oireista ovat vähentyneet merkittävästi verrattuna vuoteen 2015. Henkilöstön osalta oireseuranta toteutetaan työterveyshuollon kautta.

Myönteisestä kehityksestä huolimatta koulun sisäilmatilanne ei ole erityisen hyvä. Vasta uusi koulurakennus tai nykyisten rakennusten täydellinen peruskorjaus ratkaisevat tilanteen lopullisesti. Selvitykset uuden koulun rakentamisesta ovat meneillään. Vanhoissa rakennuksissa työskennellään kuitenkin vielä useita vuosia ja niiden toimintakunnon ylläpito on tärkeää.

Sisäilmaongelmien selvittäminen perustuu ensisijaisesti rakennusteknisiin tutkimuksiin ja seuranta kouluterveydenhuollon kautta kerättävään oiretilastoon. Kokonaiskuvan täydentämiseksi terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) toteutti marras-joulukuussa 2016 Helsingin Rudolf Steiner –koulussa sisäilmakyselyn. Se antaa tietoa vastaajien sisäilman laatuun liittyvistä kokemuksista.

Kysely tehtiin koulun toimeksiannosta ja se oli suunnattu koulun oppilaille ja ala- sekä esikoulun osalta oppilaiden vanhemmille.

Kyselyn täydentämän kokonaisarvion perusteella molemmissa koulurakennuksissa panostetaan vuonna 2017 erityisesti ilmanvaihdon ja lämpöolojen parantamiseen sekä havaittujen hajujen poistamiseen. Korjaustyöt ja ilmastoinnin säädöt tehdään kevään ja kesän 2017 aikana.

Muutoksia sisäilman laatuun liittyvissä kokemuksissa Helsingin Rudolf Steiner –koulussa voidaan arvioida, jos kysely uusitaan. Nyt ensimmäisellä kierroksella vertailua on mahdollista tehdä ainoastaan THL:n vertailuaineistoon. Kysely on kehitysvaiheessa, eikä THL:llä ole vielä käytössä kattavaa vertailuaineistoa ala- tai yläkoulukäisille oppilaille. Ala- ja esikoulun oppilaiden kyselyssä vastausprosentti oli matala. Myös tämä aiheuttaa tulosten tulkintaan epävarmuutta.

Vastaajien kokemukset antavat kuitenkin viitteitä ongelmien syistä, esimerkiksi riittämättömästä ilmanvaihdosta tai epämukavasta lämpötilasta. Tämä auttaa rakennusteknisten selvitysten suuntaamisessa ja korjaustoimenpiteiden suunnittelussa.

THL:n toteuttaman sisäilmakyselyn tulokset

THL:n toteuttaman kyselyn osalta ala- ja esikoulun vastausprosentti jäi matalaksi, erityisesti Paraistentien toimipisteessä. Vastauksia saatiin Paraistentien toimipisteestä 32 kappaletta

(vastausprosentti 21) ja Lehtikuusentien toimipisteestä 111 kappaletta (vastausprosentti 43). Ala- ja esikoulun osalta vastaajina olivat oppilaiden vanhemmat.

Yläkoulun ja lukion puolella vastausprosentit olivat korkeampia. Kyselyyn vastasi Lehtikuusentien toimipisteestä 192 oppilasta (vastausprosentti 54) ja Paraistentien toimipisteestä 36 oppilasta (vastausprosentti 61).

Kaikissa vastaajaryhmissä ja molemmissa koulun toimipisteissä koettiin enemmän olosuhdehaittoja ja oireilua kuin THL:n vertailuaineistoissa keskimäärin havaitaan. Kaikkien vastaajaryhmien kokemukset olosuhdehaitoista olivat saman suuntaisia. Kyselyssä mainittuja haittoja olivat muun muassa kylmä sisäilma, vetoisuus, ilman tunkkaisuus ja epämiellyttävät hajut.

Ala- ja esikoulun vanhemmista Paraistentien osalta 22 prosenttia ja Lehtikuusentien osalta 18 prosenttia ilmaisi huolensa koulun sisäilman laadusta.

Sisäilmatilanteen seuranta ja oiretilastot

Tärkein sisäilmatilanteen seurantamenetelmä on kouluterveydenhuollon kautta kerättävä oiretilasto. Oire-epäilyt on syytä edelleen ilmoittaa joko kouluterveydenhoitajille (oppilaat) tai työterveyshuoltoon (henkilökunta). Etenkin sellaiset oireet, jotka selkeästi liittyvät koulurakennukseen ja häviävät muualla on tärkeää ilmoittaa. Yhteyden terveydenhoitohenkilöstöön saa parhaiten sähköpostilla. Lisäksi sisäilmatilannetta seurataan muun muassa laskeumanäytein.

Lehtikuusentie toimipisteen osalta oireista voi ilmoittaa Jennifer Westerlundille (jennifer.westerlund@hel.fi) ja Paraistentien toimipisteen osalta Veera Tähtiselle (veera.tahtinen@hel.fi). Koulun henkilökunta ilmoittaa oireista työterveyshoitaja Outi Summaselle. THL:n raporttiin ja siitä tehtyyn yhteenvetoon voi tutustua koulun kansliassa. Yhteydenotot Marika Törnblom (kanslia.helsinki@rudolfsteinerkoulu.fi).

Lisätietoja ja yhteydenotot:

Yhteydenotot lisätietojen antajiin sähköpostiosoitteeseen kanslia.helsinki@rudolfsteinerkoulu.fi

Helsingin Rudolf Steiner –koulun kannatusyhdistys, hallituksen puheenjohtaja, Christian Hirn

työsuojelupäällikkö Marika Törnblom

rehtori Esa Tuominen

rehtori August Tarkkio

tekninen isännöitsijä Tuula Syrjänen, Newsec Asset Management Oy (DI, rakennusterveysasiantuntija)

INFO: Inomhusluften i Rudolf Steiner skolan i Helsingfors följs upp kontinuerligt

Inomhusluften i Rudolf Steiner skolan i Helsingfors följs upp hela tiden. Den viktigaste uppföljningsmetoden är symptomstatistiken som skolhälsovården samlar in. I ljuset av symptomstatistiken har reparationerna som utfördes 2014 och 2015 varit lyckade. Anmälningarna om symptom som eventuellt har med inomhusluft att göra har minskat avsevärt från 2015 till år 2016. Personalens symptomuppföljning görs via företagshälsovården.

Trots en positiv utveckling är skolans inomhusluftläge inte speciellt bra. Först en ny skolbyggnad eller totalsanering av nuvarande fastigheter kommer att lösa situationen för gott. Utredningar över en ny skolbyggnad är på gång. Det är viktigt att upprätthålla funktionaliteten i nuvarande, gamla fastigheter, eftersom man kommer att jobba i fastigheterna ännu i flera år.

Utredningen av inomhusluften grundar sig i första hand på byggnadstekniska utredningar och den uppföljning via symptomstatistiken som skolhälsovården samlar in. För att komplettera helhetsbilden genomförde institutet för hälsa oh välfärd (THL) i november-december en inomhusluftsenkät. Den ger information om de svarandes upplevelser om kvaliteten på inomhusluften.

Enkäten gjordes på uppdrag av skolan och den var riktad till skolans elever och till föräldrarna till lågstadie- och förskolebarn.

Utgående från helhetsuppskattningen som denna enkät kompletterade satsar man år 2017 speciellt på att förbättra ventilationen och temperaturerna samt att avlägsna obehagliga lukter som uppdagats.

Upplevelserna om förändringar i kvaliteten på inomhusluften i Rudolf Steiner skolan i Helsingfors kan uppskattas ifall enkäten förnyas. Då enkäten nu gjordes för första gången kan jämförelsen göras endast mot THL:s jämförelsestatistik. Enkäten håller på att utvecklas, och THL har ännu inte omfattande jämförelsematerial om lågstadie- och högstadieelever till förfogande . Svandsandelen var låg bland lågstadie- och förskoleeleverna. Även detta orsakar osäkerhet om tolkningen av resultaten.

Svararnas upplevelser ger ändå en fingervisning om orsakerna till problemen, t.ex. otillräcklig ventilation eller obekväma temperaturer. Detta hjälper att rikta byggnadstekniska utredningar och planeringen av reparationsåtgärder.

Resultaten av THL:s inomhusluftenkät

Svarsprocenten blev låg i enkäten som THL gjorde för lågstadie- och förskolebarn, speciellt på Pargasvägen. Från Pargasvägen fick man 32 svar (svarsprocent 21) och på Lärkträdsvägen 111 svar (svarsprocent 43). Svaren gavs för lågstadie- och förskolebarn av föräldrarna.

Svarsprocenterna var högre på högstadiet och gymnasiet. På enkäten svarade 192 elever från Lärkträdsvägen (svarsprocent 54) och 35 elever från Pargasvägen (svarsprocent 61).

I alla svarsgrupper och i båda skolans fastigheter upplevde man mera brister i förhållandena och symptom än vad man upplever i medeltal i THL:s jämförelsestatistik. Upplevelserna om förhållandebristerna i alla svarsgrupper var av liknande typ. Brister som kom fram i enkäten var bl.a. kall luft inomhus, drag, unken luft och obehagliga lukter.

Av lågstadie- och förskoleföräldrarna på Pargasvägen uttryckte 22 procent och på Lärkträdsvägen 18 procent sin oro om kvaliteten av inomhusluften.

Uppföljningen av inomhusluften och symptomstatistiken

Den viktigaste uppföljningsmetoden är symptomstatistiken som skolhälsovården samlar in. Det är skäl att meddela misstankar om symptom antingen till skolhälsovårdaren (elever) eller företagshälsovården (personal). Särskilt sådana symptom som tydligt hänför sig till skolbyggnaden och försvinner annanstans är viktigt att meddela. Man får bäst kontakt med hälsovårdspersonalen per e-post. Utöver detta följer man upp inomhusluftläget bl.a. med nedfallsprover.

Symptom gällande Lärkträdsvägens byggnad kan meddelas åt Jennifer Westerlund (jennifer.westerlund@hel.fi) och gällande Pargasvägen åt Veera Tähtinen (veera.tahtinen@hel.fi). Skolans personal meddelar om symptom till företagshälsovårdaren Outi Summanen. Man kan bekanta sig med THL:s rapport och dess sammandrag på skolans kansli. Kontakta Marika Törnblom (kansli.helsingfors@rudolfsteinerskolan.fi).

Tilläggsuppgifter och kontaktpersoner:

Kontakt med personerna som ger tilläggsuppgifter fås via kansli.helsingfors@rudolfsteinerskolan.fi
Understödsföreningen för Rudolf Steiner skolan i Helsingfors, styrelseordförande, Christian Hirn
arbetarskyddschef Marika Törnblom
rektor August Tarkkio
rektor Esa Tuominen
teknisk disponent Tuula Syrjänen, Newsec Asset Management Oy (DI, expert på byggnadshälsa)